

IX

Kultura
i ochrona zabytków 223 → 250

IX. Kultura i ochrona zabytków

1	Kultura
2	Ochrona zabytków

1 Kultura

1 | 1 | Działalność Miasta w dziedzinie kultury

Kraków jest miastem o bogatym życiu kulturalnym, o czym świadczy zarówno ilość instytucji kultury, jak i różnorodność wydarzeń kulturalnych, które rokrocznie dają możliwość wspaniałych przeżyć artystycznych nie tylko mieszkańcom Krakowa, ale i odwiedzającym Miasto turystom. Corocznie w Krakowie organizowanych jest 15 festiwali międzynarodowych. Aktywną działalność w zakresie kultury prowadzą nie tylko instytucje publiczne, ale również organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, środowiska kościelne, wyznaniowe oraz akademickie.

W mieście działa 14 teatrów i ponad 26 grup teatralnych;

→ 6 instytucji muzycznych, 19 orkiestr, chórów, zespołów muzycznych, 21 zespołów jazzowych, 2 zespoły country, 3 zespoły baletowe, 9 zespołów folklorystycznych;

→ 28 muzeów i 20 oddziałów muzealnych, 4 instytucje wystawiennicze, 62 galerie i sale wystawiennicze;

→ 5 instytucji filmowych i 14 kin;

→ 8 centrów kultury, 8 zagranicznych placówek kulturalnych;

→ Biblioteka Jagiellońska z 48 bibliotekami instytutowymi, Biblioteka Wojewódzka, 4 biblioteki miejskie z 73 agendami oraz 2 działające przy miejskich instytucjach kultury;

→ 3 miejskie domy kultury, 4 ośrodki kultury, 11 młodzieżowych domów kultury, 38 klubów kultury;

→ 7 stacji radiowych i 5 telewizyjnych;

→ biuro festiwalowe.

Instytucje i placówki kultury finansowane przez Miasto w roku 2003

Instytucje kultury:

3 domy kultury i 4 ośrodki kultury z 39 klubami, 4 biblioteki z 65 agendami bibliotecznymi, 2 orkiestry, 4 teatry (w tym 1 wojewódzko-gminny), 4 muzea (w tym 1 gminno-wojewódzkie), 1 galeria, biuro festiwalowe.

Tabela IX.1. Orkiestry, zespoły muzyczne

Nazwa	Ilość koncertów		Ilość uczestników	
	2002	2003	2002	2003
Orkiestra Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa „Sinfonietta Cracovia”	23	30	10 000	16 000
Capella Cracoviensis	51	51	16 773	17 684

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Orkiestra Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa „Sinfonietta Cracovia” w roku 2003 zrealizowała 30 koncertów, z czego 12 poza granicami kraju. Do najważniejszych wydarzeń artystycznych zaliczyć należy: koncert styczniowy w Krakowie z udziałem wybitnego muzyka jazzowego – Michała Urbaniaka, koncert w Bazylei pod dyrekcją Krzysztofa Pendereckiego, koncert we Frankfurcie pod dyrekcją Johna Neala Axelroda, jako solista wystąpił Claudio. Niektóre koncerty miejskie Orkiestry połączone były z akcjami charytatywnymi.

Capella Cracoviensis w 2003 r. wykonała 51 koncertów, w tym 7 zagranicznych. Spośród 44 koncertów krajowych zorganizowanych przez orkiestrę, 19 odbyło się w ramach XXVIII Międzynarodowego Festiwalu „Muzyka w Starym Krakowie” (którego organizatorem jest Capella Cracoviensis). W organizowanych przez Capellę Cracoviensis koncertach wystąpili m.in. następujący znakomici soliści i dyrygenci: Elizaveta Martirosyan (sopran), Mishelina Kobaliani (sopran), Susanne Simenec (sopran), Sebastian Na (tenor), Paul Esswood (dyrygent, kontratenor), Bob van Asperen (klawesyn).

IX. Kultura i ochrona zabytków

Tabela IX.2. Teatry

Nazwa	Ilość premier		Ilość przedstawień		Ilość widzów	
	2002	2003	2002	2003	2002	2003
Teatr „Bagatela” im. T. Boya – Żeleńskiego	4	3	248	259	75 500	80 352
Teatr Lalki, Maski i Aktora „Groteska”	5	5	396	436	85 452	146 569
Teatr Ludowy	6	6	328	387	48 500	61 220
Krakowski Teatr – Scena STU (instytucja wojewódzko – gminna)	5	3	140	136	20 000	20 000

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego

W roku 2003 **Teatr „Bagatela” im. T. Boya – Żeleńskiego** zapraszał na premiery: „Skrzypka na dachu” – musicalu Josepha Steina i Jerryego Bocka, „Kolacji dla głupca” Francis’a Vebera oraz „Hulajgęby” wg Ferdynanda i Dzienników Witolda Gombrowicza. Był współorganizatorem takich przedsięwzięć festiwalowych, jak: Krakowskie Reminiscencje Teatralne oraz X Międzynarodowy Festiwal Teatrów Szkolnych Języka Hiszpańskiego.

Teatr Lalki, Maski i Aktora „Groteska” zrealizował w 2003 r. pięć przedstawień premierowych. Z przeznaczeniem dla widowni dziecięcej wystawiono: „Czerwonego Kapturka” oraz „Króla Jelenia”, w ramach Sceny Lalki dla Dorosłych zaprezentowano spektakle: „Golem”, „Parady” J.A. Potockiego, „Koniec Świata”.

Teatr w ubiegłym roku podjął szereg nowych inicjatyw: zainaugurowano Kabaretową Scenę OF Groteska, Scenę „Lalki dla Dorosłych”.

Kontynuowano program edukacyjny „Blżej szkole”, zrealizowano kolejną „Wielką Paradę Smoków” – imprezę plenerową, na stałe wpisaną w kalendarz imprez kulturalnych Krakowa.

Teatr Ludowy w roku ubiegłym zrealizował sześć premier: „Wieczór Trzech Króli”, „Przygody Sindbada Żeglarza”, „Betlejem – Misterium na Boże Narodzenie”, „Sceny miłosne”, „3 x życie”, a w ramach programu „Terapia przez sztukę” – „Sytuację bez wyjścia”. Na program terapeutyczny, który prowadzony jest przez teatr już od wielu lat, poza spektaklami składają się również spotkania z młodzieżą, rodzicami, a także pedagogami i nauczycielami. Teatr Ludowy był współorganizatorem II Festiwalu Niemieckojęzycznych Teatrów Szkolnych, III edycji Festiwalu Radości i Uśmiechu „Lajkonik”.

Krakowski Teatr – Scena STU to jednostka, dla której organizatorem jest Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego i Gmina Miejska Kraków. W roku 2003 teatr zrealizował trzy przedstawienia premierowe: „Monologi Waginy” wg E. Enslera, „Śleboda, czyli powaby życia” wg K. Przerwy-Tetmajera oraz „Szurum –burum” – spektakl w reżyserii K. Jasińskiego. Wznowiono także kultową już sztukę „Wariat i zakonnica” Witkacego, która nadal cieszy się ogromnym zainteresowaniem publiczności. Teatr StU nadal pozostaje gospodarzem i organizatorem projektu pod tytułem „Kolędy po sąsiedzku”. W roku ubiegłym odbyła się trzecia edycja tego festiwalu. Krakowski Teatr Scena STU z niezmiennym powodzeniem prezentuje spektakle, które powstały w ubiegłych sezonach, m.in. „Scenariusz dla trzech aktorów”, „Kwartet”, „Królowa i Szekspir” w reż. M. Grabowskiego, „Hamlet”, „Recital pieśni J. K. Pawлуskiewicza w wykonaniu Beaty Rybotyckiej” w reż. K. Jasińskiego, a także „Wszyscyśmy z jednego szynela” oraz „Ca-sting” w reż. R. Kmity. W przygotowaniu jest premiera jubileuszowego programu Grupy Rafała Kmity, która będzie stanowiła podsumowanie dorobku 10 letniej pracy tej formacji, związanej od kilku lat z Teatrem STU.

Przeprowadzono II etap remontu i modernizacji foyer Teatru wraz z zapleczem.

Tabela IX.3. Muzea i galeria

Nazwa	Wystawy stałe		Wystawy zmienne		Ilość zwiedzających	
	2002	2003	2002	2003	2002	2003
Muzeum Historyczne Miasta Krakowa	7	8	38	36	152 647	177 417
Muzeum Inżynierii Miejskiej	4	4	7	6	22 092	20 392
Muzeum Historii Fotografii	4	–	18	13	19 050	58 119
Muzeum Armii Krajowej (instytucja gminno-wojewódzka)	1	2	5	8	6897	3506
Galeria sztuki Współczesnej „Bunkier Sztuki”	–	–	17	13	66 060	57 946

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Muzeum Historyczne Miasta Krakowa jest miejską instytucją kultury, której celem jest trwała ochrona dóbr kultury, przechowywanie, gromadzenie zbiorów dokumentów i pamiątek związanych z dziejami, sztuką, tradycją i kulturą Krakowa. Do najciekawszych, cieszących się dużym powodzeniem u odbiorców, cyklicznych imprez należą: „Pochód Lajkonika”, „Intronizacja Króla Kurkowego”, „Konkurs na Najpiękniejszą Szopkę Krakowską”, „Skarby krakowskich klasztorów”. Ważniejsze wystawy czasowe to: „Zagłada Żydów krakowskich. W 60 rocznicę likwidacji getta krakowskiego”, „Moskwa w plenerach i grawiurach XVIII i XIX wieku”. W roku 2003 ważnym wydarzeniem było przejście przez Muzeum punktu muzealnego: „Apteka pod Orłem”, a także oddanie zwiedzającym kolejnej ekspozycji stałej „Mieszczkański Dom” w Kamienicy Hipolitów.

Muzeum Historii Fotografii to jedyne w Polsce muzeum, gdzie fotografia i sztuka jej wytwarzania stały się wyłącznym przedmiotem badań. Istotną część gromadzonych fotografii stanowi dokumentacja: wydarzeń historycznych, historii kultury, zbiorów pierwszych barwnych przeźrocz (autochromów), a także fotografia krakowska, atelierowa, reportażowa oraz etnograficzna. Wystawy czasowe, zasługujące na szczególną uwagę, prezentowane w muzeum w 2003 roku to: „Grand Zero – A Tribute to America”, „Portret i nie tylko w 85-lecie firmy fonograficznej Garzyńscy”. Do cyklicznie organizowanych imprez, które cieszą się dużym zainteresowaniem odbiorców należy m.in. „Dekada Fotografii Krakowskiej – konkurs fotograficzny”.

Muzeum Inżynierii Miejskiej gromadzi, dokumentuje i udostępnia zabytki Krakowa związane z komunikacją miejską, gospodarką komunalną i inżynierią miejską, w tym z energetyką i gazownictwem. W roku 2003 Muzeum przygotowało i zaprezentowało nową wystawę stałą – interaktywną pt. „Miasto i my. Zabawy z nauką”. Wśród wystaw czasowych szczególnie zaznaczyły się: „Mosty Krakowa (od 1945 r.)” oraz „Z dziejów telefonu”. Do projektów zrealizowanych przez muzeum, spełniających rolę zajęć edukacyjnych należy niezwykle interesujący program pt. „Rozwój techniczno-przemysłowy jako element dziedzictwa kulturowego regionu”.

Muzeum Armii Krajowej to jedyna w Polsce instytucja muzealna, która dokumentuje historię Polskiego Państwa Podziemnego z okresu II wojny światowej. Organizuje lekcje muzealne, pokazy filmów dokumentalnych oraz spotkania z żołnierzami AK. W 2003 roku instytucja ta zorganizowała m.in. następujące wystawy czasowe: „Bagnety polskie 1918–1939 z kolekcji Ziemowita Lewickiego”, „Żołnierze wyklęci. Antykomunistyczne podziemie zbrojne po 1944 r.”

Galeria Sztuki Współczesnej „Bunkier Sztuki” to jedyna galeria finansowana przez Miasto. Prezentowana w niej sztuka współczesna porusza niezmiernie często kwestie wartości sztuki, kondycji współczesnego artysty poszukującego nowości, oryginalności w sztuce. Poza działalnością wystawienniczą, promocyjną i popularyzatorską sztuki współczesnej, galeria prowadzi także działalność edukacyjną poprzez organizowanie wykładów dla dzieci, młodzieży szkół średnich oraz studentów. Niezwykle interesujące są programy specjalnie przeznaczone dla najmłodszych odbiorców. Są to konkursy plastyczne, wiedzy o sztuce np. rokrocznie organizowana w okresie wakacyjnym „Akcja Teraz Dzieci”, „Sny o lataniu”. Cykliczne imprezy, które zasługują na szczególną uwagę to: „World Press Photo”, a także „Grand Prix Młodej Grafiki Polskiej” przygotowanej w ramach Triennale Grafiki.

IX. Kultura i ochrona zabytków

Tabela IX.4. Domy Kultury, Ośrodki Kultury (wraz z klubami) – 2003 r.

Nazwa	Imprezy		Zespoły artystyczne		Kola – kluby		Kursy	
	ilość	uczestnicy	ilość	członkowie	ilość	członkowie	ilość	absolwenci
Nowohuckie Centrum Kultury	1455	289 277	25	460	38	799	315	2714
CK „Dworek Białostrzemiński”	1590	304 613	85	446	78	912	51	367
DK „Podgórze”	3505	255 954	75	804	102	1648	97	948
Śródmiejski Ośrodek Kultury	756	50 551	10	121	32	669	30	997
OK. Nowa Huta	945	48 000	11	102	73	2068	26	330
OK. ZPiT „Krakowiacy”	91	118 743	11	289	8	176	-	-
OK. im. C.K. Norwida	1458	93 953	14	297	23	721	145	2543

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Nowohuckie Centrum Kultury realizuje swoje cele statutowe poprzez edukację kulturalną, wychowanie przez sztukę, tworzenie warunków dla rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego. NCK zorganizowało w 2003 r. m. in. następujące imprezy cykliczne: XX Festiwal Piosenki Dziecięcej „Kolorowe nutki”, Uniwersytet Maturzystów, XII Krakowskie Spotkania Baletowe, IX Turniej Tańca Towarzyskiego „Lodowy sopel”, XII Turniej Tańca Towarzyskiego „Uśmiech Dziecka”. Na uwagę zasługiwały również koncerty z okazji 50-lecia działalności Zespołu Pieśni i Tańca „Nowa Huta” i 24 rocznicy działalności Zespołu Pieśni i Tańca „Hamernik”.

Centrum Kultury „Dworek Białostrzemiński”. Działalność merytoryczna Centrum Kultury nie skupia się wyłącznie w kompleksie dworskim na Białym Prądniku, ale obejmuje również sześć środowiskowych Klubów Kultury oraz Teatr KTO. Praca w Klubach nastawiona jest w dużej mierze na tworzenie więzi środowiskowych i integrację mieszkańców, natomiast Teatr KTO specjalizuje się w realizacji dużych widowisk plenerowych. W roku 2003 Centrum Kultury „Dworek Białostrzemiński” zorganizowało m.in. następujące imprezy cykliczne: Letnie Koncerty Kameralne, Międzynarodowy Festiwal „Letnie Koncerty Organowe 2003”, XLVIII Ogólnopolski Konkurs Recytatorski, English Show – III i IV Festiwal Form Teatralnych, Altana Muzyczna, Audycja Radia Alfa na żywo „Každy rodzi się poetą”, plenerowa projekcja filmowa National Geographic, XVI Międzynarodowy Festiwal Teatrów Ulicznych.

Dom Kultury „Podgórze” prowadzi aktywną działalność edukacyjną, kulturalną i promocyjną. Dysponuje 15 klubami, wśród których znajdują się: Centrum Sztuki Współczesnej „Solvay”, Galeria Rękawka, Dom Historii Podgórze, Kino Wrzos oraz 11 klubów osiedlowych, pełniących ważną rolę w zakresie animacji i upowszechniania kultury na terenach odległych od centrum. Dom Kultury „Podgórze” jest organizatorem wielu zajęć adresowanych do dzieci i młodzieży w formie: kursów, kół, klubów oraz zespołów, jednakże jego wizytówką stanowią takie przedsięwzięcia cykliczne, jak: Krakowskie Spotkania z Muzyką Cerkiewną, Tynieckie Recitale Organowe, Uroczysty Koncert Noworoczny, Festiwale Kameralne, Tradycyjne Święto Rękawki, Podgórska Jesień Kulturalna, Turniej Tańca Towarzyskiego o Puchar Prof. Wieczystego, Ogólnopolski Festiwal Autorskich Filmów Animowanych OFAFA.

Śródmiejski Ośrodek Kultury to instytucja wspierająca i promująca przede wszystkim twórczość literacką, muzyczną i plastyczną młodych twórców. Jest miejscem spotkań: literatów, debiutujących muzyków i konfrontacji pokoleń w Galerii Lamellich. Równie często posłuchać można tu jazzu, jak i muzyki klasycznej. Od podstaw prowadzona jest tutaj nauka: rysunku, malarstwa, fotografii i tańca. Ośrodek dysponuje 5 placówkami w I, II i III Dzielnicy Miasta Krakowa realizującymi autorskie i środowiskowe programy.

Do najważniejszych imprez zorganizowanych w roku 2003 należały: Książka Miesiąca, Dni Tuwimowskie, XI Ogólnopolski Konkurs Poetycki, „Dać świadectwo”, „Salonik Pani Ewy”, Salon Artystyczny Dettloffów.

Ośrodek Kultury Kraków – Nowa Huta koncentruje się na działaniach adresowanych przede wszystkim do środowisk lokalnych. Ośrodek ten współpracuje zarówno z mieszkańcami, jak i nowohuckimi organizacjami. W roku 2003 r. zorganizował m. in. takie przedsięwzięcia, jak: Festyn Rodzinny, Noc Świętojańska, Niedziela z Wandą, Pożegnanie lata, Święto Niepodległości, VI Przegląd Poezji Amatorskiej „Życie słowami malowane”, XI Przegląd Twórczości Artystycznej „Wiosna w Jesieni Życia”, Biennale Twórczości Trzeźwych Alkoholików, Uroczyste Otwarcie Klubu 303, Familiada.

Ośrodek Kultury ZPiT „ Krakowiaczy” prowadzi wielokierunkową działalność w zakresie upowszechniania kultury, z której korzystają głównie dzieci i młodzież, ale także osoby dorosłe ze wszystkich środowisk Krakowa. Grupy artystyczne Ośrodka uczestniczą w największych wydarzeniach kulturalno – artystycznych naszego miasta oraz reprezentują Kraków na wielkich międzynarodowych imprezach w wielu krajach świata. Ośrodek Kultury realizuje swoje cele poprzez działalność artystyczną z zakresu różnych form tańca i śpiewu, teatru, muzyki jazzowej, pedagogiki opiekuńczo – wychowawczej, realizacji warsztatów artystycznych oraz organizacji imprez masowych. Imprezy organizowane przez Ośrodek w 2003 r.: II Cracovia Maraton, Otwarte Dni Magistratu, XV Małopolski Festiwal Form Muzycznych i Tanecznych. Ośrodek uczestniczył również w Święcie Mniejszości Narodowej w Budapeszcie, gdzie reprezentował mniejszość polską tam zamieszkałą.

Ośrodek Kultury im. C.K. Norwida zajmuje się głównie animacją ekologiczną i środowiskową, upowszechnianiem czytelnictwa, edukacją medialną, regionalną i historyczną, opieką nad grupami twórczymi. Do wiodących imprez o zasięgu ogólnokrakowskim należą m.in.: Nowohucka Wiosna Muzyczna, Dni Norwidowskie w Krakowie, Dni Ziemi organizowane przez Pracownię Animacji Ekologicznej, Od Wandy do Sendzimira – konkurs historyczny dla młodzieży gimnazjalnej i szkół średnich, Aukcja Literatury Europejskiej – prezentacje konkursowe dla młodzieży gimnazjalnej, Brzechwałki – Przeglądy Przedstawień Przedszkolnych i Teatrzyków Rodzinnych, Dziecięce Turnieje Tańca Towarzyskiego – „O pantofelek Kopciuszka”, Przeglądy grup kolędniczych – „O Gwiazdę Betlejemską”.

Tabela IX.5. Biblioteki (z agendami)

Nazwa	Ilość woluminów		Ilość wypożyczeń		Ilość czytelników	
	2002	2003	2002	2003	2002	2003
Podgórska Biblioteka Publiczna	334 064	339 563	1 022 047	923 200	39 590	41 496
Nowohucka Biblioteka Publiczna	438 949	447 700	881 396	915 276	35 641	36 936
Śródmiejska Biblioteka Publiczna	300 988	300 845	744 693	769 881	27 769	29 018
Krowoderska Biblioteka Publiczna	290 618	292 481	671 580	757 990	29 505	30 619
Biblioteki przy OK. im. C.K. Norwida i Klubie „Kuźnia”	99 653	73 236	71 732	41 993	6105	6213
Biblioteka przy NCK	44 720	44 428	19 607	54 804	979	939

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Podgórska Biblioteka Publiczna – w roku 2003 ilość ekspozycji w PBP wynosiła: 658, w tym 297 wystaw literackich. Na szczególną uwagę zasługiwały: „Misteria Męki Pańskiej w Kalwarii Zebrzydowskiej” – wystawa fotografii Adama Wojnara, „Podróż w nieznaną” – wystawa grafik Jacka Zaborskiego, „Aquariada” – malarstwo Beaty Krzystek-Borkowskiej, „Aplikacje, collage i...” – wystawa Jolanty Ochmańskiej-Ćwiertnia, wystawa exlibrisu Krzysztofa Kmiecica, „Ucieczki” – wystawa fotografii Anny Karczmarz. Zorganizowano imprezy, w których uczestniczyło 9775 osób. Były to: spotkania autorskie, prelekcje, wernisaże, imprezy artystyczne, lekcje biblioteczne i wycieczki do bibliotek oraz warsztatów, zabawy o charakterze pedagogicznym. Jako osiągnięcie w roku 2003 należy wymienić przeniesienie biblioteki filialnej nr 15 do nowego lokalu przy ul. Limanowskiego.

Śródmiejska Biblioteka Publiczna – w roku 2003 zorganizowano 595 wystaw i 293 imprezy z udziałem łącznie 7117 uczestników. Wśród imprez cyklicznych wymienić należy: „Podróż po cudownej i zabawnej krainie najpiękniejszych wierszy Juliana Tuwima”, „Kornel Makuszyński – pisarz ze słońcem w herbie”, „Tradycje i zwyczaje”, „Po tropach groteski i absurdu”. Warto też wspomnieć o organizowanej akcji „Cała Polska czyta dzieciom” – cyklu spotkań z literaturą dziecięcą w aktorskiej prezentacji. Dzięki zainstalowaniu stałego łącza internetowego prowadzone

IX. Kultura i ochrona zabytków

były zajęcia edukacyjne przy komputerze pt. „Internet i multimedia w nauce i zabawie”, spotkania z zakresu wychowania komunikacyjnego. Jak co roku przygotowano dla dzieci, spędzających ferie i wakacje w mieście, zajęcia kulturalno – oświatowe. W ramach działalności edukacyjnej kontynuowany był cykl spotkań nt. Unii Europejskiej, edukacji ekologicznej, a także działań profilaktycznych nt. uzależnień. Prowadzona jest nadal „Kronika ŚBP” i wydawany „Kwartalnik”. Rok 2003 był rokiem wielkich reorganizacji. Udało się też pozyskać lepszy lokal dla Filii nr 11, przy ul. Dzielskiego.

Krowoderska Biblioteka Publiczna – w roku 2003 zorganizowano 552 wystawy, w tym 283 o charakterze literackim oraz 285 imprez z udziałem 6899 uczestników. Wśród imprez należy wymienić: lekcje biblioteczne 34, spotkania autorskie 2, prelekcje 13, wystawy 35, konkursy 39, głośne czytanie literatury 43 oraz pozostałe imprezy w liczbie 119. Z imprez cyklicznych należy wspomnieć cykl prelekcji poświęcony Australii oraz Egiptowi, a także prelekcje o Unii Europejskiej i religiach świata. Z myślą o dzieciach organizowano liczne konkursy plastyczne i literackie, głośne czytanie literatury. Realizowane były też spotkania z maturzystami i olimpijczykami.

Nowohucka Biblioteka Publiczna – w roku 2003 zorganizowano 695 wystaw, 436 imprez, w których wzięło udział 11 776 uczestników. Oprócz działań statutowych biblioteka podjęła nowe działania w zakresie informacyjnym, popularyzatorskim i kulturalno-oświatowym, wprowadzając nowe cykle wystawowe i imprezowe oraz inicjatywy działań regionalnych, zwłaszcza dotyczące Nowej Huty. Nowością było także stworzenie programu informacyjnego dotyczącego rad dzielnic samorządowych. Oprócz stałych cykli imprezowych wprowadzono nowe: „Między wzruszeniem a śmiechem”, „W królestwie bajki”, „Zabawy żywym słowem”, „Wiedza o Unii Europejskiej”, a także „Poznajmy Europę”. W zakresie popularyzatorskim poszerzono działalność wystawienniczą o następujące cykle: „Religie świata”, „Kalendarz artystyczny”, „Dzieje Polski w obrazach”, „Wielcy Polacy”, „Cytaty mądre i zabawne”, „Nasze wydawnictwa”, „Biblioteka dla rodziców”. Również w zakresie kulturalno-oświatowym wprowadzono nowe cykle, m.in.: Organizacja Punktu Konsultacyjnego ds. Dydaktyki Pracy z Najmłodszym Czytelnikiem. Cenną inicjatywą było umożliwienie korzystania z zasobów biblioteki osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym, poprzez dostarczanie książek do domów.

Tabela IX.6. Roczna dopłata do 1 uczestnika/czytelnika ogółem (w zł)

Jednostki kultury	2002	2003
Domy kultury	6,46	6,23
Ośrodki kultury	8,65	7,69
Biblioteki (4 biblioteki)	56,28	57,41

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego

1

1 | Mecenat kulturalny

Tabela IX.7. Dotacje i zakup usług

Lata	Ogólna liczba wniosków zgłoszonych do konkursu	Liczba projektów zrealizowanych przy udziale Miasta		Wysokość przekazanych parterom środków (w zł)
		dotacje	zakup usług	
2002	901	355	721	4 979 741
2003	912	346	64	4 791 167

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Gmina Miejska Kraków partycypuje w kosztach realizacji przedsięwzięć artystycznych i kulturalnych poprzez organizację konkursu projektów („Mecenat Kulturalny Miasta Krakowa”). Konkurs projektów umożliwia racjonalne wykorzystanie środków finansowych przeznaczonych na mecenat kulturalny. Umożliwia wyodrębnienie i wsparcie najlepszych projektów artystycznych krakowskich środowisk twórczych, instytucji i społeczności lokalnych inicjujących działania kulturalne. Udział finansowy Gminy w wybranych przedsięwzięciach ma wpływ na wzbogacenie

oferty kulturalnej miasta i zachowanie jego różnorodności kulturowej, a także promowanie wartościowych przedsięwzięć, w tym cyklicznych wydarzeń kulturalnych, o charakterze festiwalowym. Konkurs stwarza warunki sprzyjające wyłonieniu i prezentacji wydarzeń artystycznych o nowatorskim charakterze oraz debiutom artystycznym młodych twórców. Promuje również wybrane inicjatywy miejskich instytucji kultury i młodzieżowych domów kultury o charakterze niestandardowym, służące upowszechnianiu kultury oraz edukacji kulturalnej, wymagające dodatkowej finansowej pomocy Gminy.

W ramach „Mecenatu Kulturalnego Miasta Krakowa” Gmina partycypowała w kosztach realizacji między innymi:

- Wielkanocnego Festiwalu Ludwiga van Beethovena,
- Festiwalu Kultury Żydowskiej,
- Krakowskiego Festiwalu Filmowego,
- Festiwalu „Muzyka w Starym Krakowie”,
- Festiwalu Teatrów Ulicznych,
- Dekady Fotografii Krakowskiej,
- Szopek Krakowskich,
- Krakowskich Zadaszek Jazzowych,
- Krakowskich Reminiscencji Teatralnych,
- Letniego Festiwalu Jazzowego w „Piwnicy pod Baranami”,
- Festiwalu Orkiestr Wojskowych.

Tabela IX.8. Realizacja współpracy w ramach zawartych przez miasto Kraków porozumień

Lp.	Rodzaj wskaźnika	2002	2003
1	Liczba partnerów współpracujących z Miastem w oparciu o wieloletnie porozumienia	11	14
2	Liczba projektów zrealizowanych w ramach porozumień	38	48
3	Wysokość środków finansowych wydatkowanych na realizację porozumień (w zł)	475 232	755 000

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego

W ramach corocznie uzgadnianych programów współpracy na dany rok Gmina współpracowała z 14 Partnerami: Stowarzyszeniem Willa Decjusza, Stowarzyszeniem „Klub 40-tu” (*Piwnica Pod Baranami*), Międzynarodowym Centrum Kultury, Stowarzyszeniem Międzynarodowe Triennale Grafiki, Fundacją Judaica – Centrum Kultury Żydowskiej, Fundacją Państwowego Starego Teatru im. Heleny Modrzejewskiej, Katolickim Centrum Kultury, Stowarzyszeniem Teatrów Nieinstytucjonalnych STEN, Stowarzyszeniem Teatralnym „Łażnia”, Stowarzyszeniem Twórców Filmu Animowanego, Eksperymentalnego i Video STUDIO A, Towarzystwem Miłośników Historii i Zabytków Krakowa, Towarzystwem Edukacyjno – Naukowym Ośrodek Myśli Politycznej, Stowarzyszeniem Artystycznym „Otwarta Pracownia”, Instytutem Spraw Publicznych Wydziału Zarządzania i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Jagiellońskiego.

W roku 2003 w ramach Porozumień zrealizowane zostały m.in.: wystawa „Igor Mitoraj. Rzeźby i Rysunki”, Spektakle teatralne: „Wścieklizna Show”, „Pokolenie Porno”, „Grzeszne dzieciństwo”, „Ubu”, Letnia Akademia Sztuki w Willi Decjusza, Kabarety *Piwnicy Pod Baranami*, otwarta została wystawa na Kopcu Józefa Piłsudskiego, BAJIT CHADASZ – spotkania z kulturą żydowską i wiele innych projektów.

Tabela IX.9. Nagrody Miasta Krakowa

Rok	Liczba zgłoszonych wniosków	Liczba laureatów	Ogółem wysokość środków finansowych na wypłatę nagród
2002	55	10	110 000
2003	28	7	110 000

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Edycja 2003 realizowana była zgodnie z nową uchwałą Rady Miasta Krakowa. Uroczystość rozdania nagród miała miejsce w dniu 25 listopada 2003 roku. Laureaci oprócz nagród pieniężnych, okolicznościowych dyplomów po raz pierwszy otrzymali medale wykonane wg projektu Kazimierza Adamskiego.

Tabela IX.10. Mecenasa Kultury Krakowa

Lata	Liczba wniosków ogółem	Liczba zgłoszonych podmiotów	Liczba podmiotów zgłoszonych w kategorii działań na rzecz ochrony zabytków	Liczba laureatów
2002	67	43	9	6
2003	67	48	3	6

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Coroczny konkurs adresowany jest do podmiotów i osób wspierających przedsięwzięcia kulturalne i artystyczne realizowane na terenie Krakowa. Tytuły „Mecenasa Kultury Krakowa” przyznaje się w trzech równorzędnych kategoriach: największego finansowego wkładu w realizację przedsięwzięć kulturalnych i artystycznych związanych z Krakowem, najciekawszej formy i efektywności mecenatu (ustalonej według kryteriów najlepszego lub niekonwencjonalnego pomysłu, ciągłości mecenatu nad jednym podmiotem lub przedsięwzięciem) oraz działań na rzecz ochrony zabytków.

Tabela IX.11. Stypendia Twórcze Miasta Krakowa

Lata	Liczba zgłoszonych wniosków	Liczba laureatów	Ogółem wysokość wydatkowanych środków finansowych
2002	86	20	100 000
2003	114	21	100 800

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Stypendium Twórcze Miasta Krakowa przyznawane jest szczególnie utalentowanym młodym artystom oraz twórcom kultury i sztuki, działającym na terenie Gminy Miejskiej Kraków, reprezentującym wysoki poziom artystyczny i wykazującym się wyjątkową aktywnością twórczą. Stypendium Twórcze przyznaje się corocznie artystom i twórcom, którzy nie przekroczyli trzydziestego roku życia, jest ono formą mecenatu kulturalnego Gminy Miejskiej Kraków, który ma na celu wyróżnienie i promocję młodych.

1

1

2 | Współpraca międzynarodowa i krajowa Miasta w dziedzinie kultury

W ramach tego zadania Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego realizował programy i przedsięwzięcia artystyczne, prezentujące wybitne i nowatorskie projekty środowisk twórczych i artystycznych Krakowa, na bazie współpracy z miastami partnerskimi i zaprzyjaźnionymi oraz z zagranicznymi placówkami kulturalnymi i dyplomatycznymi. Przygotowane przez Wydział programy artystycznej prezentacji Krakowa w Silkeborgu, Mediolanie, Lipsku, Upsali i Wiedniu miały za cel przedstawienie mieszkańcom partnerskich i zaprzyjaźnionych miast Krakowa możliwie wszechstronnej oferty kulturalnej, dającej obraz potencjału kulturowego i artystycznego naszego miasta.

Wychodząc z założenia, że kultura stanowi podstawowy element promocji Krakowa w świecie, podejmowano działania na rzecz uczestnictwa twórców i zespołów krakowskich w prestiżowych zagranicznych projektach artystycznych takich, jak: festiwale, przeglądy, konkursy. Wydział aktywnie wspomagał wymianę kulturalną pomiędzy krakowskimi środowiskami twórczymi a ich partnerami zagranicznymi. Wśród wielu zrealizowanych projektów warto wymienić: koncert Sinfonietty Cracovii w Paryżu w ramach „Living Memorial to Artur Rubinstein”, udział zespołu „Motion Trio” w festiwalu „Graz – europejska stolica kultury 2003 – Polski tydzień Jazzowy”, wystawę szopek krakowskich w Upsali, międzynarodowy projekt „Most Integracji Kultury Europejskiej – Eurografik” w Kijowie, wystawę fotograficzną poświęconą Janowi Pawłowi II z okazji 25 lecia pontyfikatu prezentowaną w Bostonie, Nowym Jorku i Waszyngtonie, koncert bożonarodzeniowy w wykonaniu krakowskiego chóru „Mariański” we Frankfurcie nad Menem, koncerty „Piwnicy pod Baranami” w Szwecji czy występy Teatru Ludowego ze spektaklem „Siostry Parry” w Wiedniu. Wydział podejmował działania służące wzbogaceniu oferty kulturalnej Miasta. Zrealizowano Dni Lwowa w Krakowie, których głównym wydarzeniem była prezentacja na Wawelu jednego z naj-

cenniejszych obrazów w zbiorach Lwowskiej Galerii Sztuki – „U lichwiarza” Georgesa de la Toura, oraz prezentację kultury austriackiej w ramach Dni Wiednia. Cykl kilkudziesięciu projektów artystycznych pod wspólną nazwą „Biesiady Europejskie” prezentował elementy kultury państw członkowskich i nowo wstępujących do Unii Europejskiej. Dużym zainteresowaniem mieszkańców Krakowa cieszyła się prezentowana na Plantach wystawa plenerowa wielkoformatowych fotografii pt. „Ziemia z Nieba”, portret planety u progu XXI wieku autorstwa Yanna Arthus-Bertranda.

1

1 3 | Inne wydarzenia kulturalne i przedsięwzięcia promocyjne wspierane finansowo przez Miasto Kraków

W ramach udziału Gminy w jubileuszach wybitnych krakowskich artystów oraz znaczących krakowskich instytucji i organizacji kulturalnych zlecona została realizacja:

- jubileuszu 70-lecia urodzin Andrzeja Kurylewicza – koncert artysty,
- jubileuszu Jerzego Nowaka – spektakl „Na skalnym Podhalu”,
- jubileuszu „Piwnicy św. Norberta” – koncert „Symfonia XI zimy”,
- obchodów Roku Stanisławowskiego – sesja naukowa oraz spektakl teatralny,
- jubileuszu 125 lecia Chóru Akademickiego UJ – koncert IX Symfonia L. van Beethovena
- jubileuszu Henryka Mikołaja Góreckiego – koncert urodzinowy
- jubileuszu Pontyfikatu Jana Pawła II – koncert poetycko-muzyczny „U źródeł mądrości” W Piwnicy Świętego Norberta,
- jubileuszu zespołu OLD METROPOLITAN BAND – Koncert pt. „Skąd się bierze jazz czyli 35 lat wśród przyjaciół a nawet wrogów”,

Ponadto Gmina partycypowała w kosztach:

- realizacji uroczystości wręczenia Nagrody im. Jana Długosza z udziałem przedstawicieli władz Miasta w ramach 6 edycji konkursu organizowanego w czasie Targów Książki w Krakowie w roku 2003,
- organizacji uroczystości wręczenia nagrody za projekt nagrobka Rektora ASP prof. Włodzimierza Kunza,
- odsłonięcia tablicy pamiątkowej poświęconej wybitnemu polskiemu reżyserowi Wojciechowi Jerzemu Hasowi.

W ramach udziału Gminy w prestiżowych wydarzeniach kulturalnych w formie nagród finansowych, fundowanych przez Prezydenta Krakowa wręczone zostały nagrody laureatom:

- 43. Krakowskiego Festiwalu Filmowego,
- Międzynarodowego Festiwalu Piosenki Żeglarskiej „Shanties”,
- Konkursu fotograficznego „Portret Miasta”,
- Międzynarodowego Triennale Grafiki 2003.

W ramach współpracy ze środowiskiem twórczym Krakowa zlecono realizację projektów zgłoszonych przez krakowskie środowiska twórcze tj.:

- Międzynarodowy Festiwal Perkusyjny – „Źródła i inspiracje”,
- Międzynarodowy Festiwal Jazzowy „Starzy i Młodzi, czyli Jazz w Krakowie”,
- Festiwal Małych Form Teatralnych,
- Międzynarodowy Festiwal i Konkurs Gitarowy im. Czesława Drożdżewicza,
- wykonanie koncertów z cyklu „Portret instrumentu”,
- Festiwal Twórczości Teatralno-Muzycznej Osób Upośledzonych Umysłowo „Albertiana”,
- Festiwal Widowisk dla dzieci „Na ziarnku grochu” – 2003 świat Baśni Andersena,
- organizacja wystawy multimedialnej „SOCLAND” w Krakowie – Nowej Hucie.

W ramach promocji młodych twórców zlecono:

- realizację spektaklu „Romeo i Julia” w reżyserii studenta Wydziału Reżyserii Dramatu Wojciecha Dratha,
- druk katalogu związanego z wystawą stypendystki Miasta Krakowa, Arety Ochwat (wystawa w NCK),
- druk katalogu promującego młodego krakowskiego twórcę – Adama Hanczakowskiego.

IX. Kultura i ochrona zabytków

W ramach współpracy z podmiotami prowadzącymi działalność gospodarczą (pomoc publiczna dla przedsiębiorców) Gmina było współorganizatorem znaczących dla Krakowa przedsięwzięć kulturalnych m.in.:

- filmu „Portrety Prezydentów Krakowa” (cz. I–4 odcinki),
- wystawy rysunku i malarstwa Stanisława Tabisza,
- spektaklu muzycznego z udziałem Janusza Radka,
- pokazu prac Jana Kantego Pawлуśkiewicza,
- edycji w Krakowie specjalnego drugiego numeru „Polish Art. & Antiques Magazine”,
- katalogu do wystawy pastiszy fotomalarskich ZPAF Konrada K. Pollesch’a zatytułowanej „ANTENACI NASZYCH WIELKICH”, która odbyła się w Muzeum UJ,
- koncertu „Jesienny Weekend z Bluesem”,
- koncertu Muzyki Irlandzkiej w ramach Festiwalu Folkowego Muzyki Celtyckiej „Magiczne Wyspy Zielone”,
- koncertu wybitnego brytyjskiego muzyka nurtu drum n’ bass- Marcusa Intalexa.

W ramach udziału Gminy w projektach promujących Kraków jako Miasto Kultury oraz osiągnięcia krakowskiego środowiska artystycznego zlecono m.in.:

- wydanie katalogu do wystawy grafiki Stanisława Wejmana,
- wydanie książki pt. „Rozmowy w Kotle” oraz katalogu prac artystów na stałe współpracujących z krakowską Galerią „Kocioł Artystyczny”,
- wydanie książki Olgierda Jędrzejczyka „Obiady niedopowiedziane”,
- wydanie książki Tadeusza Z. Bednarskiego „Krakowskim szlakiem Leona Wyczółkowskiego”,
- współfinansowanie wydania książki „Straty kultury polskiej pod okupacją niemiecką wraz z dokumentami” K. Estreichera,
- przygotowanie materiału muzycznego na realizowaną w Krakowie płytę promującą krakowskich artystów „Szurum -Borum – Ty i Kraków”,
- wydanie książki Mieczysława Rokosza pt. „Z przestrzeni naszej pamięci”,
- realizacja wystawy fotografii Marka Studnickiego w galerii Związku Polskich Artystów Fotografików.

W ramach zadania partycypowano w kosztach organizacji znaczących dla kultury Krakowa uroczystościach z udziałem (lub pod patronatem honorowym) władz Miasta:

- 60 rocznicy likwidacji krakowskiego getta,
- „Laur Krakowa XXI wieku”,
- rocznicy śmierci C.K. Norwida,
- Festiwalu literackiego „Nocne czytanie” realizowanego z okazji uroczystego wręczenia Nagrody im. Kościelskich.

Ponadto Gmina partycypowała w kosztach wydania książki „Z dziejów Polski i Emigracji” dedykowana Ryszardowi Kaczorowskiemu, honorowemu obywatelowi Miasta Krakowa oraz w realizacji cieszącej się niezwykłą popularnością wśród krakowian wystawy fotograficznej pt. Ziemia z Nieba autorstwa Arthus – Bertranda, prezentowanej w Krakowie na Plantach pod Wawelem.

W celu wzbogacenia oferty kulturalnej w okresie tzw. długich weekendów oraz w okresie wakacji zlecona została realizacja koncertów i imprez plenerowych, m.in.:

- koncerty w ramach cyklu pt. „Koncerty na Dziedzińcach Krakowa” – Lato Artystyczne 2003: w lipcu 2003 roku (Grzegorz Turnau – „Nawet Liryka”, Wojciech Młynarski „Czterdziecia”) i w sierpniu 2003 roku (Kroke- „10 kroków do uratowania świata”),
- koncert plenerowy „Sobótkowe czary” na dziedzińcu Muzeum Archidiecezjalnego,
- koncert zespołu „Old Metropolitan Band” w ramach „Święta Ulic Brackiej i Gołębiej”,
- imprezy kulturalne w ramach corocznie realizowanego z okazji „Dnia Hutnika” Festynu Rekreacyjno – Sportowego w Nowej Hucie,
- „Letnie Koncerty Radia Kraków” w dniach 3,10,17 sierpnia 2003 r. na dziedzińcu siedziby Radia Kraków,
- koncerty bożonarodzeniowe pt.: „Idą święta” na Rynku Głównym w Krakowie w dniach 14 i 20 grudnia 2003 r.

Udział Gminy w konferencjach i seminariach poświęconych kulturze i jej upowszechnianiu oraz partycypowanie w kosztach wydawnictw upowszechniających kulturę i sztukę Krakowa (w tym o charakterze naukowym) zrealizowano poprzez zlecenie:

- organizacji Sympozjum oraz Warsztatów w jęz. pol. i ang. na temat zabezpieczenia, digitalizacji i udostępniania materiałów fotograficznych w zbiorach archiwów, bibliotek i muzeów,

- realizacji koncertów towarzyszących ogólnopolskiej sesji naukowej pt. „Dzieło sztuki a konserwacja”,
- realizacji publikacji pt. „Do prześladowania nie daliśmy powodu...”- materiały z sesji naukowej w rocznicę tzw. Procesu Kurii krakowskiej w styczniu 1953 roku pod red. Ryszarda Terleckiego.

1

1 4 | Inwestycje miejskie z zakresu kultury realizowane w 2003 r.

Tabela IX.12.

Lp.	Wyszczególnienie	Zakres rzeczowy	Koszt realizacji (w zł)
1	Nowohuckie Centrum Kultury Nadbudowa; pawilon wielofunkcyjny	Kontynuacja prac budowlanych (drogi, ścianki ruchome, pierwsze wyposażenie). Zakres rzeczowy zrealizowano w 100%. Efekt 2003 r.	720 000
2	Galeria „Bunkier Sztuki” Modernizacja i adaptacja	Kontynuacja prac w części podziemnej galerii, w tym: modernizacja posadzki, przebudowa ścian, adaptacja pomieszczeń pod przyszłą salę audiowizualną. Zakres rzeczowy zrealizowano w 100%	43 000
3	Centrum Kultury „Dworek Białostrzycki”	Wykonanie stanu surowego poddasza. Zakres rzeczowy zrealizowano w 100%	150 000
4	Teatr Ludowy os. Teatralne Modernizacja	Wykonano wymianę: instalacji centralnego ogrzewania, wentylacji mechanicznej oraz ogrzewania powietrznego Sali widowiskowej o pow. 272 m ² oraz malowanie pomieszczeń ok. 850 m ² . Zakres rzeczowy zrealizowano w 100%. Efekt 2003 r.	400 000
5	Dom Kultury „Podgórze”	Wykonano podłączenie kanalizacji sanitarnej klubu „Przewóz” i klubu „Rybitwy” Dofinansowanie ze środków Rad Dzielnic. Zakres rzeczowy zrealizowano w 100%	6400

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Na zakupy inwestycyjne w roku 2003 wydatkowano środki w wysokości 124 846 zł, z tego 18 599 zł ze środków Rad Dzielnic.

W ramach w/w środków zakupiono:

1. Zestawy komputerowe dla bibliotek – 27 szt. i 1 kserokoparkę (Krowoderska Biblioteka Publiczna – 3 zestawy komputerowe, Nowohucka Biblioteka Publiczna – 13 zestawów komputerowych i 1 kserokoparkę, Podgórska Biblioteka Publiczna – 7 zestawów komputerowych, Śródmiejska Biblioteka Publiczna – 4 zestawy komputerowe).
1. Kserokoparkę i projektor multimedialny dla Muzeum Historii Fotografii.

1

2 | Działalność Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego w dziedzinie kultury

Tabela IX.13. Instytucje muzyczne, orkiestry, zespoły muzyczne

Nazwa	Liczba koncertów/przedstawień		Liczba uczestników	
	2002	2003	2002	2003
Opera Krakowska w Krakowie	212	169	94 581	98 468
Filharmonia im. K. Szymanowskiego w Krakowie	578	585	148 000	203 000

Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego – Departament Edukacji i Kultury

Opera Krakowska w Krakowie w 2003 roku wystawiła 5 premier, w tym 3 operowe, 1 baletową i 1 operetkową, były to:

- widowisko „Operetka Moja Miłość” w reżyserii Jana Wilgi. Spektakl ten to zbiór najpiękniejszych arii operetkowych i musicalowych,
- „Aida” opera G. Verdiego zrealizowana we współpracy z partnerem holenderskim – agencją Supierz Artist Management i w międzynarodowej obsadzie realizatorskiej,
- spektakl baletowy „Sarabanda” zrealizowany w ramach Międzynarodowego Dnia Tańca,
- widowisko muzyczno-baletowe na podstawie opery G. Pucciniego „Madame Butterfly”. Spektakl odbył się w komorze „Warszawa” w Kopalni Soli w Wieliczce,
- „Norma” opera V. Belliniego,
- 4 spektakle opery „Straszny dwór” St. Moniuszki zespół Opery zaprezentował na Zamku Królewskim w Niepołomicach w ramach VII Letniego Festiwalu Opery w Krakowie.

Istotnymi wydarzeniami minionego roku były dwa tournée (kwiecień i październik) zespołu Opery do Holandii, Niemiec i Belgii ze spektaklami „Normy” V. Belliniego, „Aidy” G. Verdiego. Organizatorem tournée była Agencja Supierz Artist Management.

Na zaproszenie Opery w Krakowie wystąpił zespół Teatru Muzycznego z Gliwic ze spektaklami „Ptasznik z Tyrolu” K. Zellera i „Hello Dolly!” J. Hermana, z udziałem Grażyny Brodzińskiej oraz Młodzieżowa Opera ze Stuttgartu – w ramach VII Letniego Festiwalu Opery, ze spektaklem „Kupid i śmierć”.

Rok 2003 Opera zakończyła Galowym Koncertem Sylwestrowym pod patronatem Marszałka Województwa Małopolskiego – Janusza Sepiōła, Wojewody Małopolskiego – Jerzego Adamika i Prezydenta Miasta Krakowa – Jacka Majchrowskiego, we współpracy z Polskim Wydawnictwem Muzycznym oraz Stowarzyszeniem Kultury Akademickiej Instytut Sztuki.

Filharmonia im. Karola Szymanowskiego w Krakowie W każdym tygodniu 2003 roku odbywały się 2 koncerty symfoniczne lub oratoryjne. W ramach cyklu „Wieczory Wawelskie” odbyło się 8 koncertów, 5 koncertów z cyklu „Koncerty Uniwersyteckie”, 10 koncertów z cyklu „Musica Ars Amanda”, 23 koncerty z cyklu „Koncerty dla dzieci”, 17 koncertów kameralnych i 394 audycje umuzykalniające, obejmujące swym zasięgiem całe Województwo Małopolskie.

W 2003 roku Filharmonia gościła najlepszych polskich i zagranicznych wykonawców m.in.: wybitnego niemieckiego dyrygenta Michaela Zilma, dwóch najlepszych w świecie klawesynistów: Gustava Leonhardta (Holandia) oraz Larsa Ulrika Mortensena (Dania) i najwybitniejszego skrzypka świata, gościnnego dyrektora artystycznego Filharmonii – Nigela Kennedy’ego (Wielka Brytania), który dał w 2003 roku w Filharmonii 7 koncertów.

Odbyły się też koncerty jubileuszowe dla uczczenia najwybitniejszych współczesnych kompozytorów polskich: Krzysztofa Pendereckiego, Henryka Mikołaja Góreckiego, Zygmunta Koniecznego, Zbigniewa Bujarskiego i Adama Wałacińskiego.

Filharmonia owocnie współpracowała z wieloma instytucjami Krakowa, w szczególności z Zamkiem Królewskim na Wawelu, Uniwersytetem Jagiellońskim, Biurem Festiwalowym Kraków 2000, z tym ostatnim organizując wspólnie dwa festiwale: Festiwal Jubileuszowy Henryka Mikołaja Góreckiego oraz Festiwal „Sacrum – Profanum” z niezapomnianym przedsięwzięciem (w którym brały udział wszystkie zespoły artystyczne Filharmonii), jakim było wykonanie Carla Orffa „Carmina Burana” na terenie Huty im. Tadeusza Sendzimira. Filharmonia współpracowała również z Akademią Muzyczną w Krakowie organizując XXXVIII Festiwal „Dni Muzyki Organowej” (7 koncertów) i organizując koncerty Międzynarodowej Akademii Bachowskiej pod dyrekcją światowej sławy prof. Helmutha Rillinga. Filharmonia zorganizowała również XX Festiwal *Krakowska Wiosna Muzyki*, uświetniła koncertem w Bazylice Mariackiej uroczyste obchody 25-lecia wpisania przez UNESCO zabytków Krakowa na Światową Listę Dziedzictwa Kulturowego i obchody 25-lecia powstania Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa.

Filharmonia im. K. Szymanowskiego w Krakowie była obecna również w świecie: odbyły się dwa tournée Orkiestry kameralnej po w Japonii (30 koncertów), Orkiestra symfoniczna brała udział w dwóch prestiżowych festiwalach europejskich „Ravello Festiwal” (Włochy) i w „Usedomer Musikfestiwal” w Niemczech (3 koncerty), ponadto odbyła tournée po Niemczech w październiku dając 4 koncerty. Chór mieszany występował w Palermo w Teatro Massimo w produkcjach opery P. Czajkowskiego „Dziewica Orleańska” i S. Prokofiewa „Aleksander Newski” pod batutą światowej sławy dyrygenta Stefano Ranzani (8 koncertów). Ponadto chór mieszany brał udział z chórem chłopięcym w Festiwalu „Usedomer Musikfestiwal” w Niemczech w koncertach zorganizowanych z okazji Jubileuszu 70-lecia Urodzin Krzysztofa Pendereckiego pod batutą kompozytora (4 koncerty).

Tabela IX.14. Teatry, muzea, galerie

Nazwa	Liczba premier		Liczba przedstawień		Liczba uczestników	
	2002	2003	2002	2003	2002	2003
Teatr im. J. Słowackiego w Krakowie	7	6	305	317	59 532	63 801
Krakowski Teatr Scena STU w Krakowie	5	3	140	136	20 000	20 000
Muzeum Archeologiczne w Krakowie	–	–	–	–	29 574	48 188
Muzeum Etnograficzne w Krakowie	–	–	–	–	33 000	38 100
Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie	–	–	–	–	23 073	28 075

Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego – Departament Edukacji i Kultury

Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie w roku 2003, realizując swoje zadania statutowe, wystawił 6 premier:

Duża Scena:

→ „Dziady. Gustaw-Konrad” Adama Mickiewicza w reż. Macieja Sobocińskiego,

→ „Kaligula” Alberta Camusa w reż. Agaty Dudy – Gracz,

Scena Miniatura:

→ „Pod Mocnym Aniołem” Jerzego Pilcha w reż. Rafała Sabary,

→ „Kształt Rzeczy” Neila LaBute’a w reż. Barbary Sass,

→ „Merylin Mongoł” Nikołaja Kolady w reż. Rudolfa Ziolo,

Scena w Bramie:

→ „Samotność Pól Bawełnianych” Bernarda Marie Koltesa w reż. Mariusza Wojciechowskiego.

W ramach **Krakowskiego Salonu Poezji** odbyło się 39 spotkań, wystąpiło 104 aktorów i 78 muzyków. Salon cieszy się coraz większym zainteresowaniem ogólnopolskim. Otrzymał Krakowską Nagrodę Allianz 2003 za najciekawszą działalność kulturalną w regionie.

Dużym powodzeniem cieszyła się działalność **Sceny przy Pompeje** – ogródkowej sceny Teatru, działającej w czerwcu i lipcu. Odbyło się 12 spektakli. Wystąpili m.in. Grzegorz Turnau, Andrzej Sikorowski i Janusz Radek.

W 2003 roku rozpoczęła działalność nowa scena Teatru, tzw. **Scena w Bramie** (pl. Św. Ducha 4). Jest to miejsce teatralnego off’u, debiutu i artystycznego eksperymentu. Jest to scena inicjatywy artystów Teatru, a także twórców krakowskich i małopolskich. Prezentowany był na niej m.in. interesujący cykl Agaty Dudy-Gracz „Improwizacje” oraz koncerty muzyczne.

W dniach 19–23 października odbył się **Jubileusz 110-lecia Teatru**. W ramach Jubileuszu odbyły się m.in.: uroczysty Salon Poezji, wystawa jubileuszowa, przegląd spektakli i dni otwarte.

Wydano niezwykle starannie opracowany album poświęcony historii Teatru.

W 2003 roku Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie otrzymał prestiżową statuetkę Ludwika 2002, przyznaną przez Krakowską Fundację Artystów Teatru, za najlepszy spektakl roku – „Idiota” w reż. Barbary Sass. Twórcy tego spektaklu otrzymali 6 statuetek Ludwika, a także nagrody publiczności dla najpopularniejszego spektaklu i aktorów. Złote Maski – otrzymał spektakl „Idiota” oraz aktorzy Teatru im. Juliusza Słowackiego – Dominika Bednarczyk i Krzysztof Zawadzki.

Spektakl „Bułhakow” w reż. Macieja Wojtyszko znalazł się w finale IX Ogólnopolskiego Konkursu na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej, organizowanego przez Ministerstwo Kultury (w finale znalazło się tylko 12 spektakli z całej Polski). Krzysztof Jędrysek otrzymał główną nagrodę aktorską za rolę w tym spektaklu.

Teatr wystąpił gościnnie: ze spektaklem „Bułhakow” na Festiwalu Prapremier w Bydgoszczy (jury przyznało nagrodę reżyserską Maciejowi Wojtyszce oraz Błażejowi Wójcikowi – wyróżnienie aktorskie za rolę Bierkova), w Teatrze Narodowym w Warszawie (zaproszenie Teatru Narodowego i Ministerstwa Kultury jako nagroda w Konkursie na wystawienie polskiej sztuki współczesnej) oraz ze spektaklem „Demony” na V Dniach Szwecji w Tychach.

Teatr był współorganizatorem wielu ważnych i prestiżowych imprez, m.in.: Ogólnopolskiego Festiwalu Twórczości Teatralno – Muzycznej Osób Niepełnosprawnych „Albertiana” (w ramach Światowego Roku Niepełnosprawnych), Międzynarodowego Festiwalu „Dedykacje” (m.in. Compagnie M Maurice’a Bejarta, The Brussels Ballet, Sanktpetersburski Teatr Baletu Borisa Eifmana), koncertu „Barwy Wolontariatu” oraz Szopki Bożonarodzeniowej przygotowanej w podcieniach Bazyliki Mariackiej.

Krakowski Teatr Scena STU w Krakowie – Informacje o działalności teatru zamieszczone są w części dotyczącej działalności Miasta Krakowa

Muzeum Archeologiczne w Krakowie – zorganizowało 12 wystaw czasowych:

- „Egipt z lotu ptaka – wielka wystawa fotografii Marcello Bertinettiego – National Geographic”,
- „Wędrowki Gotów po Polsce”,
- „Skarby węgierskich stepów”,
- „Starożytne brązy chińskie”,
- Madagaskar – ginący świat (archeologia, historia, sztuka, etnografia),
- Żołnierze wyklęci,
- 4 wystawy z cyklu Inspiracje z głębi wieków: Terra ultima – ceramika artystyczna Joanny Teper, Szczyty, wieże, tarcze – ceramika artystyczna Piotra Romińskiego, Megalithy, amfory – obiekty ceramiczne K.Cybińskiej, Verraria – szkło artystyczne Kazimierza Pawlaka,
- Architektura Nilitaris – grody zamki twierdze (rozwój budowli obronnych w Polsce),
- Śladami naszych przodków – wystawa prac rzeźbiarskich Małgorzaty Olkuskiej.

Priorytetem w działalności Muzeum w 2003 r. była realizacja nowej wystawy stałej pod tytułem „Pradzieje i wczesne średniowiecze Małopolski”. W marcu zakończono i udostępniono publiczności I część wystawy (tematy: Środowisko przyrodnicze i Zdobywanie pożywienia) oraz rozpoczęto realizację II etapu (tematy: Mieszkanie oraz Strój, Ozdoby, Uzbrojenie).

Muzeum otrzymało wyróżnienie w ogólnopolskim konkursie Ministerstwa Kultury „Wydarzenie muzealne roku” w kategorii: „Programy edukacyjne, promocyjne i oświatowo-wychowawcze” za organizację w latach 2001 i 2002 Festynów Archeologicznych w Branicach.

Prowadzono badania archeologiczne (wykopaliskowe, ratowniczo-interwencyjne) kilkudziesięciu stanowisk w Krakowie i w woj. małopolskim. Muzeum uczestniczyło w pracach finansowanych przez Generalną Dyрекcyję Dróg Krajowych i Autostrad w ramach Krakowskiego Zespołu do Badań Autostrad. Na podstawie umowy z Centrum Archeologii Śródziemnomorskiej UW w Kairze im. Prof. K. Michałowskiego, ze środków KBN, Muzeum prowadziło badania wykopaliskowe w antycznym mieście Marea w Egipcie.

Zrealizowano 36 tematów w ramach 5 muzealnych programów badawczych, w tym 3 tematy realizowano jako granty KBN, 9 jako prace doktorskie (2 zakończono w 2003 roku).

Muzeum prowadziło współpracę m.in.: w zakresie wymiany wystaw i zabytków, działalności edukacyjnej i dydaktyki naukowej, ochrony zabytków archeologicznych, badań naukowych z 53 instytucjami: 3 zagranicznymi i 50 krajowymi, w tym 24 regionalnymi.

W pracowniach własnych Muzeum poddano konserwacji 1118 zabytków, w tym ze zbiorów MAK 733, a na zlecenia zewnętrzne 385.

Z różnych form upowszechniania zbiorów muzealnych skorzystało 48 188 uczestników, w tym m.in.: wystawy odwiedziło 35 070 osób, w lekcjach i warsztatach muzealnych brało udział 8561 dzieci i młodzieży, a w szkoleniach dla przewodników i nauczycieli oraz w wykładach i prelekcjach uczestniczyło 847 osób.

Muzeum Etnograficzne w Krakowie zorganizowało 16 wystaw czasowych:

- „Od Himalajów do Kerali -Lalki w strojach indyjskich” – wystawa pozyskana w oparciu o współpracę z Ambasadą Indii w Polsce,
- „Barwy i czary Karaibów” – Malarstwo i sztuka ludowa wysp Morza Karaibskiego”,
- „Zatrzymać czas – wykorzystanie haftu ludowego w formach użytkowych,
- „Swojszczyzny czar – Polski plakat turystyczny z lat międzywojennych XX w.”,
- „Strój krakowski – Między prawdą a wyobrażeniem”,
- „Zawód etnograf. Zofia i Roman Reinfussowie”,
- „Maria Czaplicka – młodopolska muza i badaczka Syberii”,
- oraz 7 mini-wystaw w ramach tzw. „Skarbczyka Muzealnego”.

Ponadto poza siedzibą Muzeum zorganizowano wystawy: „Indonezja – mozaika tradycji i kultur” (w: Muzeum im. Jacka Malczewskiego w Radomiu, Muzeum w Rybniku, Muzeum Okręgowym w Toruniu, Muzeum Górnośląskim w Bytomiu); „Wojownicy – przeszłość i chwala” (w Muzeum w Piotrkowie Trybunalskim); „Szopki krakowskie” – wystawa w Drents Museum w Assen w Holandii; „Szopki świata” – współudział w wystawie szopek z całego świata prezentowanych w Mediolanie we Włoszech; Boże Narodzenie w Polsce – wystawa organizowana przez Państwowe Muzeum Etnograficzne w Warszawie, w Brukseli w Belgii z wykorzystaniem szopek krakowskich ze zbiorów Muzeum Etnograficznego w Krakowie.

Muzeum zorganizowało 5 imprez:

- Dzień otwarty z okazji Międzynarodowego Dnia Muzeów (18.05.2003),
- Miodobranie, czyli Dożynki Pszczelarskie (7.09.2003) we współpracy z Kołem Pszczelarzy Kraków-Śródmieście, Centrum Kultury Młodzieży przy ul. Wietora, parafii w Budzowie i artystów ludowych,
- Festyn pt. „Po krakowsku na Kazimierzu” (5.10.2003), który towarzyszył otwarciu wystawy pt. „Strój krakowski. Między prawdą a wyobrażeniem”,
- Promocję albumu pt. „Betlejem krakowski”. „Dzieje szopki krakowskiej”,
- Przeprowadzenie konkursu na najpiękniejsze ozdoby choinkowe.

Zrealizowano **2 wydawnictwa**: Album pt. „Betlejem krakowski”, „Dzieje szopki krakowskiej” oraz broszurę pt. „Strój krakowski”.

Przeprowadzono serię badań terenowych związanych z realizacją pierwszej części projektu „Nasz region” polegającą na gromadzeniu danych o publicznych zbiorach muzealnych w województwie małopolskim.

Pozyskano do zbiorów kolekcję sztuki ludowej gromadzonej przez prof. Romana Reinfussa; przyjęto do zbiorów biblioteki muzealnej 1102 pozycje książkowe i czasopisma; pozyskano do zbiorów archiwalnych Muzeum 2153 szt. różnego rodzaju materiałów dokumentacyjnych.

Frekwencja na wystawach stałych i czasowych w siedzibie Muzeum wyniosła ogółem 27 931 osób, w kraju wystawy MEK zwiedziło ok. 20 000 zwiedzających, wystawy zagraniczne zwiedziło 50 000 zwiedzających, stronę internetową Muzeum odwiedziło 6600 razy. Przeprowadzono w Muzeum 305 lekcji muzealnych dla ok. 6400 dzieci i młodzieży z Krakowa i okolic.

Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie

W roku 2003 przypadły rocznice: 100-lecie pierwszego lotu silnikowego, 85-lecie istnienia lotnictwa polskiego i 40-lecie Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie. Dla upamiętnienia wymienionych rocznic Muzeum przeprowadziło szereg projektów związanych z tymi wydarzeniami w tym 4 wystawy czasowe:

- „...Swego nie znacie – Magazyny Historii”,
- „Historia plastikowego modelarstwa lotniczego”,
- Mundury PAF 1940–1943,
- wystawa okolicznościowa i wizyta kosmonautów i astronautów z okazji 25 rocznicy lotu pierwszego Polaka, generała Mirosława Hermaszewskiego w kosmos,
- Konferencja naukowa „Lotnicze tradycje Krakowa”,
- Posiedzenie Krajowej Rady Lotnictwa,
- 6 Spotkanie uczestników Generalnej Konferencji Międzynarodowej Federacji Lotniczej FAI,
- Uroczystości 40-lecia Muzeum – pokazy lotnicze, reaktywacja po 40 latach historycznego pasa startowego,
- I Impreza Plenerowa „Dzielnica Czyżyny – Dzieciom”.

Muzeum uczestniczyło także w projektach organizowanych poza jego siedzibą, niektóre z nich to:

- Międzynarodowy Festyn Lotniczy – Mielec; Międzynarodowe Targi Lotnicze AERO 2003 we Friedrichshafen – Niemcy;
- Międzynarodowe Targi Samolotów Lekkich i Ultralekkich – Katowice-Muchowiec; Piknik lotniczy – Góraszka;
- Piknik lotniczy – Katowice-Pyrzowice; Radom – Air Show; Międzynarodowy Piknik Lotniczy Euroregionu Beskidy – Bielsko-Biała;
- Wystawa historyczno-modelarska i seminarium naukowe „Skrzydła Wielkiej Wojny” – Nowy Targ;
- Udział w Międzynarodowej Konferencji „Lotnictwo-Stulecie-Przemiany” zorganizowanej przez Politechnikę Wrocławską.

Muzeum dąży do podniesienia atrakcyjności działalności na terenie swojej siedziby. Realizowane jest to dwutorowo. Na poziomie naukowo-badawczym zaowocowało to organizacją wystawy studialnej „Swego nie znacie”, na której, po raz pierwszy w kraju zaprezentowano zabytki techniki w formie werystycznej – zakonserwowanych, lecz całkowicie autentycznych destruków. Na poziomie popularnym sukcesem okazały się pokazy lotnicze na historycznym pasie startowym byłego lotniska Rakowice – Czyżyny. Dla uczczenia 40-lecia MLP, po 40 latach przerwy, we wrześniu wylądowało tu 5 samolotów, wśród nich znakomity zespół akrobacyjny „Żelazny”, który wcześniej wykonał mistrzowski program akrobacyjny, zyskując gorącą owacją licznie zgromadzonych gości obchodów.

Tegoroczna działalność wystawiennicza Muzeum, a szczególnie opisane wyżej imprezy i wydarzenia zapoczątkują nową jakość w działaniach muzealnictwa lotniczego. Szeroki oddźwięk, z jakim to się spotkało pozwala żywić nadzieję, że tego rodzaju działalność przyciągnie do Krakowa szczególny gatunek turystów, zwanych plane-spotterami, oraz rodzinny udział w weekendowych piknikach (teren Lotniczego Parku Kulturowego sprzyja takim planom).

Tabela IX.15. Biblioteki

Nazwa	Liczba woluminów		Liczba wypożyczeń		Liczba czytelników	
	2002	2003	2002	2003	2002	2003
Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie	517 645	510 609	864 623	894 896	58 930	62 016

Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego – Departament Edukacji i Kultury

Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie

Gromadzenie i udostępnianie zbiorów:

→ Zakupiono 2658 wol. książek i 71 zbiorów specjalnych. WBP otrzymała z darów – 1688 woluminów książek i 198 zbiorów specjalnych,

→ Odwiedziny: 533 005, wypożyczenia na miejscu: 520 659, do domu: 374 237

Pomimo systematycznego spadku zakupu w ciągu ostatnich 5 lat, ciągle odnotowuje się wzrost liczby użytkowników.

Wydano następujące bibliografie: „Książki o Krakowie i województwie małopolskim w 2002 r.”, „W prasie o bibliotekach województwa małopolskiego w 2002 r.”; Zestawienia bibliograficzne: J. Hasek, H. Malewska, J. Brzękowski; „Notes Biblioteczny” nr 1/2003 i 2/2003;

Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie zorganizowała:

Wystawy: o Wisławie Szymborskiej, w Oddziale dla Dzieci: 6 wystaw – prac plastycznych dzieci ze szkół: SP nr 7, 26, Samorządowego Ośrodka Społeczno-Wychowawczego dla Dzieci Niewidomych i Słabo Widzących, Zespołu Szkół Ogólnokształcących Integracyjnych.

Wykłady dla młodzieży licealnej: cykle „Wiedza o kulturze”, „Współczesna literatura zagraniczna”, „Literatura wobec innych sztuk”, łącznie 10 wykładów, 450 uczestników.

Spotkania autorskie: J. Krasicki, E. Zechenter-Spławińska, M. Oramus, J. Dukaj; Edukacja czytelnicza i medialna (lekcje biblioteczne, warsztaty czytelnicze i bibliograficzne) – łącznie 154 spotkania, uczestników 3734

Domy i Ośrodki kultury

Ośrodek Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora „Cricoteka” w Krakowie brał udział w 25 projektach ekspozycyjnych, zrealizowanych w kraju i za granicą. We własnej siedzibie Ośrodek zorganizował 16 wystaw poświęconych twórczości Tadeusza Kantora i sztuce współczesnej. Najważniejszym przedsięwzięciem wystawienniczym „Cricoteki” była prezentacja sztuki Tadeusza Kantora w Pradze, na którą złożyły się dwie ekspozycje (w Klasztorze Premonstrantów i w Muzeum Sztuk Pięknych) pod wspólnym tytułem „Tadeusz Kanto r. Sztuka i Pamięć”, oraz pokazy filmów video i sympozjum poświęcone twórczości Kantora. Wystawy te były prezentowane podczas jubileuszowego X Międzynarodowego Quatriennale Scenografii.

Spośród wielu pokazów twórczości T. Kantora zrealizowanych przez Ośrodek należy wymienić dwie równoległe odbywające się wystawy: w poznańskim Centrum Kultury „Zamek” – „Tadeusz Kantor – Cricot 2 w fotografiach Romana Martinisa” i „Balladyna” według Kantora. Obie ekspozycje były imprezami towarzyszącymi XIII Międzynarodowemu Festiwalowi Teatralnemu Malta. Na uwagę zasługują organizowane we własnej siedzibie: „Drodzy Nieobecni Tadeusza Kantora”, „Gdzie są niegdyś sniegi – cricotage Tadeusza Kantora. 25 lat później”, „Nigdy już tu nie powrócę – spektakl Tadeusza Kantora – 15 lat później”. Ponadto twórczość Kantora była prezentowana, dzięki współpracy „Cricoteki” z muzeami i galeriami w: Alicante, Roskilde, Wiedniu, Rzymie, Częstochowie, Warszawie.

Podczas obchodów rocznicy śmierci Tadeusza Kantora, „Cricoteka” zorganizowała we współpracy z Instytutem Włoskim w Krakowie cykl imprez pt. „Kantor we Włoszech”, na który złożyły się: wystawy m.in. „Lekcje mediolańskie”, oraz spotkanie z prof. Luigim Marinellim – autorem tłumaczenia partytury spektaklu „Umarła Klasa”, wydanej w listopadzie 2003 r. w Mediolanie.

Dokumentacja, publikacje

„Cricoteka” wydała wiele publikacji. Poza informatorami i wydawnictwami towarzyszącymi wystawom, wydano pozycje o charakterze źródłowym:

- Dwa pierwsze tomy: „Tadeusz Kantor – Zbiory publiczne” oraz „Tadeusz Kantor – Kolekcja A” – rozpoczynające serię „Katalogu prac Tadeusza Kantora”,
- „Teatr Cricot 2. Informator 1989–1990”,
- „Gra z Teatrem Podziemnym Tadeusza Kantora”.

W zakresie działalności promującej i popularyzującej twórczość Kantora odbyły się 123 projekcje filmowe, wygłaszano prelekcje i wykłady tak w siedzibie Ośrodka, jak i poza nim, m.in. w Miejskim Ośrodku Kultury w Nowym Targu w ramach programu „Korespondencja sztuk”, podczas sesji „Kukła, obiekt, marioneta” zorganizowanej przez Scenę Plastyczną Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego w Lublinie, w siedzibie Krakowskiego Oddziału Stowarzyszenia Historyków Sztuki.

Małopolski Instytut Kultury w Krakowie

W nowej formule funkcjonują Centrum Sztuki i Techniki Japońskiej „Manggha”, Międzynarodowe Centrum Kultury, a także **Małopolski Instytut Kultury**, zajmujący się racjonalizacją zarządzania kulturą w regionie.

W roku 2003 Małopolski Instytut Kultury w Krakowie skupił się na realizacji zadań o charakterze projektowym:

– Dziedzictwo otwarte

Małopolskie Dni Dziedzictwa Kulturowego. Realizacja cyklicznego programu władz samorządowych Małopolski adresowanego do szerokiego odbiorcy (w roku 2003–15 000 zwiedzających).

Poszerzona formuła promocyjna (inserty prasowe, płyty CD, foldery, ulotki, afisze, plakaty, billboardy).

Sekrety Zabytków – wielka eksploracja. Stawia pytanie o współczesną wartość zabytków.

Odpowiedzi poszukuje się poprzez serię warsztatów, w których proponowane są oryginalne techniki pracy artystycznej. W roku 2003 efekty prac wystawiono w Muzeum Narodowym w czasie V Małopolskich Dni Dziedzictwa Kulturowego.

Skarabeusz małopolski – scenariusze aktywne. Scenariusze przekazują wiedzę o danym zabytku przy użyciu technik multimedialnych i interaktywnych. Mają zastosowanie czytelnicze, edukacyjne, promocyjne i turystyczne. Przedmiotem scenariusza pilotażowego był pałac w Osieku oraz orientalizm w Polsce.

– Zarządzanie w kulturze. Komunikacja z odbiorcą kultury

Skarbiec. Program pomaga budować długofalowe projekty kulturowe oraz pozyskiwać fundusze na ich realizację. Gwarantuje współpracę i wsparcie MIK-u na wszystkich etapach pracy. W roku 2003 udział w warsztatach Skarbca wzięło udział 94 instytucje, w tym 17 spoza Małopolski.

Pro Spectatore. Projekt międzynarodowy wypracowany w MIK-u i realizowany przy wsparciu finansowym Wspólnoty Europejskiej w ramach programu „Sokrates”. Służy wypracowaniu nowoczesnych narzędzi nawiązywania relacji z publicznością oraz tworzenia oferty edukacyjnej muzeów.

Autoportret. Pismo o dobrej przestrzeni. Kwartalnik niekomercyjny MIK-u. Forum twórczych rozwiązań, prezentujące tematy w ujęciu monograficznym. „Autoportret” zdobył uznanie w środowiskach zawodowych, jak i odbiorców indywidualnych w kraju i za granicą. W roku 2003 wydano „biblioteki”, „dworce”, „rewitalizacje” oraz „przestrzeń dźwięku”.

– Edukacja dla kultury

Dilettante – teatr w ruchu. Program umożliwia grupom teatralnym z małych miejscowości regularny kontakt warsztatowy z profesjonalnymi twórcami współczesnego teatru.

Biblioteka sztuki – nowe terytoria. Nieformalne forum dyskusyjne współtworzone przez czytelników. W ramach projektu powstała pierwsza w świecie czytelnia literatury. W roku 2003 odbyło się 20 spotkań.

– Społeczeństwo obywatelskie / Małopolska wielu kultur

Program upowszechnia gruntowną wiedzę o mniejszościach narodowych i etnicznych regionu oraz buduje postawy otwarte. Adresowany jest do środowisk szkolnych oraz samorządowych.

Otrzymał rekomendację MSWiA. W roku 2003 – poświęconym Romom.

– Informacja o kulturze

„Kultura Małopolski” – informator półroczny – internetowe forum wymiany informacji i promocji.

Skarabeusz małopolski – internetowa bibliografia zabytków. Pozwala wyszukać dany zabytek w Małopolsce, zapoznać się z jego opisem, dokumentacją fotograficzną oraz bibliografią.

Mecenat kulturalny, sprawowany przez Samorząd Województwa Małopolskiego, polega na wspieraniu inicjatyw kulturalnych o najwyższych walorach artystycznych i twórczych oraz promujących województwo, wskazujących na jego potencjał artystyczny i zasoby dziedzictwa kulturalnego a także poprzez sprzyjanie powstawaniu nowatorskich i oryginalnych zjawisk artystycznych. Inicjatywy te są owocem aktywności środowisk twórczych, stowarzyszeń, instytucji artystycznych, placówek upowszechniania kultury i licznej rzeszy animatorów kultury.

Województwo Małopolskie realizowało systemowe rozwiązanie udzielania i rozliczania dotacji na realizację zadań z dziedziny kultury, oparte o zasady:

- wyraźnego wspierania inicjatyw kulturalnych i aktywności organizacji pozarządowych, które gwarantują wysoką jakość poziomu artystycznego oraz dla których wnioskodawcy znajdują inne, pozabudżetowe, źródła finansowania,
- jawności udzielania dotacji, m.in. poprzez stosowanie postępowania konkursowego,
- stymulowania i nawiązywania kontaktów i podjęcia współpracy w dziedzinie kultury między podmiotami instytucjonalnymi i sektorem pozarządowym.

W ramach mecenatu Województwa Małopolskiego w 2003 roku udzielono m.in. wsparcia finansowego dla projektów kulturalnych realizowanych przez podmioty z terenu Miasta Krakowa.

Tabela IX.16. Mecenat kulturalny – dotacje i zakup usług

Rok	Ogólna liczba wniosków o dotacje i zakup usług	Liczba projektów zrealizowanych przy udziale Województwa Małopolskiego		Wysokość przekazanych partnerom środków
		dotacje	zakup usług	
2002	205	50	21	710 518,85 zł
2003	261	29	17	411 489,25 zł

Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego – Departament Edukacji i Kultury

Tabela IX.17. Ochrona dóbr kultury – dotacje i zakup usług

Rok	Ogólna liczba wniosków o dotacje i zakup usług	Liczba projektów zrealizowanych przy udziale Województwa Małopolskiego		Wysokość przekazanych partnerom środków
		dotacje	zakup usług	
2002	7	5	0	92 000,00 zł
2003	11	3	0	40 000,00 zł

Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego – Departament Edukacji i Kultury

W 2003 roku w ramach *Kontraktu Wojewódzkiego dla Województwa Małopolskiego na lata 2001–2003*, Województwo Małopolskie współfinansowało na terenie Miasta Krakowa dwie inwestycje realizowane bezpośrednio przez instytucje kultury, dla których Województwo Małopolskie pełni funkcję organizatora:

1. „Modernizacja i przebudowa zespołu obiektów i terenu Opery Krakowskiej przy ul. Lubicz 48 w Krakowie” (realizator: Opera Krakowska);
2. „Budowa Lotniczego Parku Kulturowego w Krakowie” (realizator: Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie).

Wymienione zadania kontraktowe stanowią jeden z głównych instrumentów realizacji celów Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego w dziedzinie kultury i są ściśle powiązane z priorytetem Wojewódzkiego Programu Operacyjnego – „Wspieranie rozwoju przemysłu czasu wolnego”. Zadania służą podniesieniu i wzbogaceniu atrakcyjności oferty kulturalnej Małopolski oraz poprawieniu jej wizerunku poprzez właściwe wykorzystanie dziedzictwa kulturowego, jako ważnego produktu kulturalnego i turystycznego regionu.

Oczekiwane rezultaty wykonania zadań i ich oddziaływanie prorozwojowe w regionie obejmują: zmodernizowaną infrastrukturę kulturalno-turystyczną, zwiększony ruch turystyczny w instytucjach oraz nowe szanse uczestnictwa w kulturze, powstanie nowych miejsc pracy i wzrost dochodów własnych instytucji kultury oraz pełne wykorzystanie kultury rodzimej jako swoistego wkładu do kultury integrującej się Europy.

„Modernizacja i przebudowa zespołu obiektów i terenu Opery Krakowskiej przy ul. Lubicz 48 w Krakowie”

W 2003 r. zadanie inwestycyjne zostało włączone do Kontraktu Wojewódzkiego dla Województwa Małopolskiego na lata 2001–2003. Ogólna wydatkowana w 2003 roku kwota wyniosła 1 187 192 zł. Zadanie było finansowane z budżetu państwa i Województwa Małopolskiego. Wykonano prace rozbiórkowe, przygotowując teren pod budowę obiektu oraz dokumentację budowlaną.

Zakłada się, że łączny koszt zadania inwestycyjnego zaplanowanego do realizacji w okresie 2002–2007 wyniesie około 44 mln zł.

„Budowa Lotniczego Parku Kulturowego w Krakowie”

Zadanie pn.: „Budowa Lotniczego Parku Kulturowego w Krakowie” realizowane jest przez Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie.

Muzeum przystąpiło do tworzenia Lotniczego Parku Kulturowego na terenie dawnego lotniska Rakowice-Czyżyny, jedyne w Polsce i jednego z trzech w Europie.

W efekcie działań inwestycyjnych nastąpi utworzenie największego w Krakowie i w Małopolsce obszaru urządzonej zieleni parkowej.

Ogólna wydatkowana kwota w latach 2001–2003 wyniosła 1 560 000 zł. Przeprowadzono rekultywację terenu Parku, wybudowano ścieżki i drogi z małą architekturą, lądowisko dla śmigłowców i tor modelarski oraz ogrodzono teren, udostępniono mieszkańcom ponad 5 ha terenów parkowych.

Do pozyskania, zrekultywowania i ponownego zagospodarowania pozostaje obszar blisko 8 ha dawnego lotniska, który ma decydujące znaczenie dla utworzenia i eksploatacji Lotniczego Parku Kulturowego o docelowej powierzchni 37 ha.

Zakłada się, że łączny koszt zadania inwestycyjnego zaplanowanego do realizacji w okresie 2001–2007 wyniesie około 19,5 mln zł.

IX. Kultura i ochrona zabytków

Tabela IX.18. Charakterystyka ilościowa kin, bibliotek, muzeów, teatrów i instytucji muzycznych funkcjonujących w Krakowie w porównaniu z województwem małopolskim w 2003 r.

Działalność instytucji kultury	Kraków	Województwo małopolskie
Biblioteki i ich filie	69	773
Ilość bibliotek	8	188
Księgozbiór w tys. woluminów	1923,6	10595,2
Czytelnicy (w tys.)	207,5	708,9
Wypożyczenia w woluminach (w tys.)	3809,2	13338,4
Wypożyczenia na jednego czytelnika	18,4	18,8
Kina stałe	-	-
Ilość kin	14	53
Ilość seansów	77056	93084
Ilość widzów (w tys.)	2073,9	2559,0
Ilość miejsc na widowni	10704	20877
Teatry ^{a)}	-	-
Ilość teatrów	14	17
Ilość spektakli	2551	3053
Ilość uczestników (w tys.)	487,8	581,2
Ilość miejsc na widowni	4090	4858
Instytucje muzyczne ^{a)}	-	-
Ilość koncertów	594	856
Ilość uczestników (w tys.)	124,3	134,7
Muzea	-	-
Ilość muzeów	41	103
Ilość wystaw własnych ^{b)}	124	301
Ilość wystaw obcych ^{c)}	62	145
Ilość zwiedzających (w tys.)	1746,0	4650,2
Galeria	-	-
Ilość galerii	54	71
Ilość wystaw ogółem	613	828
Ilość wystaw krajowych ^{d)}	511	706
Ilość wystaw zagranicznych ^{d)}	58	67
Ilość wystaw międzynarodowych ^{d)}	21	28
Ilość wystaw polskich za granicą	23	27
Ilość zwiedzających (w tys.)	440,3	574,4

Dane z Urzędu Statystycznego

a) według siedziby instytucji

b) wystawy w kraju

c) wystawy krajowe i z zagranicy

d) wystawy zorganizowane w Polsce

W Krakowie znajduje się około 6500 obiektów i zespołów historycznych, z czego 1111 wpisanych jest do rejestru zabytków.

Miasto Kraków jest właścicielem/zarządzającym około 380 obiektów, z czego 179 wpisanych jest do rejestru zabytków.

Środki wydatkowane na prace konserwatorsko-budowlane w 2003 r., oraz „Efekty prac konserwatorsko-budowlanych przeprowadzonych w roku 2003”.

W roku 2003 z budżetu Miasta Krakowa na prace konserwatorsko-budowlane wydatkowano ogółem: 5851,4 tys. zł.

W dziedzinie programowania „Kultura i ochrona zabytków” realizowane były następujące zadania:

- „Kapliczki i pomniki” – renowacja figury św. Wojciecha przy ul. Łużyckiej, kapliczki słupowej „Latarnia umarłych” na Plantach, kapliczki filarowej z rzeźbami na ul. Rybitwy, figury św. Stanisława Kostki przy ul. Koszutki, pomników Lilli Wenedy, Grażyny i Litawora,
- „Iluminacja zabytków Krakowa” – iluminacja Teatru im. J. Słowackiego – I etap,
- „Zieleń Miejska na Plantach” – rewaloryzacja ogrodu „Stradom” – I etap,
- „Mury obronne z Bramą Floriańską” – konserwacja Bramy Floriańskiej,
- „Sukiennice” – remont konserwatorski elewacji zachodniej oraz attyki wschodniej i zachodniej „w krzyżu” Sukiennic,
- „Pałac Krzysztofory” – opracowanie projektów budowlanych wraz z kosztorysami kompleksowej rewaloryzacji obiektu,
- „Pałac Hipolitów” – zakończenie remontu podwórca,
- „Zabytkowy Zespół Zajezdni przy ul. św. Wawrzyńca” – kontynuacja renowacji Hali „D”,
- „Adaptacja Fortu 49 Krzesławice na MDK” – kontynuacja adaptacji lewej strony kosza r.

Do zadań priorytetowych Miasta w dziedzinie ochrony zabytków należy rozpoczęcie I etapu modernizacji płyty Rynku Głównego tj. przeprowadzenie badań archeologicznych i architektonicznych.

Ponadto ze środków budżetowych Miasta Krakowa finansowano m.in. takie zadania, jak:

- „Modernizacja DPS ul. Helców 2” – kontynuacja prac modernizacyjnych,
- „Modernizacja Ośrodka Profilaktyczno-Terapeutycznego dla Chłopców ul. Ks. J. Popiełuszki 36 – wykonano modernizację dachu,
- „Modernizacja ulicy św. Marka – zakończenie,
- „Plac Mariacki – roboty nawierzchniowo chodnikowe” – zakończenie,
- „Pałac Wielopolskich” – kontynuacja remontu konserwatorskiego elewacji dziedzińca,
- „Cmentarz Rakowicki – modernizacja infrastruktury” – modernizacja nawierzchni w zabytkowej cz. cmentarza, opracowanie dokumentacji projektowej dla Rogatki,
- Park Miejski „Młynówka Królewska” oraz „Park Strzelecki” – opracowanie dokumentacji wykonawczej rewaloryzacji parku,
- „Okraglak” na Placu Nowym – wymiana okien,
- prace remontowo-zabezpieczające w 16 zabytkowych placówkach oświatowych – prowadzone ze środków budżetowych oraz własnych.

Ze środków własnych Wydziału Kultury i Dziedzictwa Narodowego Oddziału Ochrony Zabytków opracowano dokumentację konserwatorską dla 5 obiektów zabytkowych, Bulwarów Wisły oraz wnętrz urbanistycznych al. Dietla i Stradom, Studium waloryzacji przestrzeni publicznej Dzielnicy Kazimierz, karty ewidencyjne dla 42 zabytkowych obiektów Krakowa, wytyczne do planu rewitalizacji Podgórze-Zabłocie, wydano kolejne egzemplarze Atlasu Twierdzy Kraków oraz Krakowskiej Teki Konserwatorskiej.

Zarząd Budynków Komunalnych w Krakowie przeprowadził prace remontowo-konserwatorskie w 22 obiektach zabytkowych oraz w 23 objętych ochroną konserwatorską.

IX. Kultura i ochrona zabytków

Zgodnie z przyjętym przez Społeczny Komitet Odnowy Zabytków Krakowa planem rzeczowo-finansowym odnowy zabytków Krakowa na 2003 rok z Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa, Zarząd Rewaloryzacji Zespołów Zabytkowych Krakowa pełniący obsługę finansową NFRZK realizował prace remontowo – konserwatorskie w 86 najcenniejszych zabytkach na terenie miasta Krakowa na łączną kwotę 30 783,7 tys. zł.

W roku 2003 z NFRZK przyznano środki w wysokości 2965,8 tys. zł na realizację prac konserwatorskich w następujących obiektach stanowiących własność Miasta:

- Mury obronne z Bramą Floriańską,
- Barbakan,
- Sukiennice, D.
- Zajezdnia MPK,
- Fort 49 Krzesławice,
- Willa Decjusza,
- Pałac Wielopolskich,
- Międzynarodowe Centrum Kultury Rynek Główny 25,
- nagrobki na Cmentarzu Rakowickim,
- Bastion V Fortu Kościusko,
- I LO Plac Na Groblach 9,
- V LO ul. Studencka 12,
- XX LO ul. Szlak 5
- Zespół Szkół Ekonomicznych nr 1 ul. Kapucyńska 2.

Społeczny Komitet Odnowy Zabytków Krakowa konsekwentnie stosował zasadę kontynuacji prac i uzyskiwania efektów rzeczowych dla nowo rozpoczynanych zadań. W hierarchii zadań naczelnym miejscem zajmuje Wawel z Zamkiem Królewskim i katedrą, następnie historyczne centrum Krakowa z zespołem ulicy Kanoniczej, Bazyliką Mariacką i Barbakanem, dalej Kazimierz jako obszar przenikania dwóch kultur chrześcijańskiej i żydowskiej, najcenniejsze obiekty Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz kościoły i zespoły klasztorne o najwyższych wartościach historycznych. Pomocą finansową objęto również pojedyncze zespoły na obrzeżach miasta oraz obiekty, których rewaloryzacji podjęli się właściciele prywatni.

Do prowadzonych w roku 2003 ze znaczących prac konserwatorskich wymienić należy:

- zespół budowli wzgórza Wawelskiego – zakończono prace elewacyjne przy Baszcie Lubrance wraz z odtworzeniem historycznej formy dachu oraz I etap prac konserwatorskich przy Baszcie Sandomierskiej, zakończono prace przy wschodniej elewacji Zamku oraz konserwację Bastei pod Kurzą Stopką, wykonano badania archeologiczne terenu „Ogrodów Królewskich”, w Archikatedrze Wawelskiej zakończono prace konserwatorskie Wieży Srebrnych Dzwonów oraz w kopule Kaplicy Zygmuntońskiej,
- Bazylika Mariacka – dokończono prace konserwatorskie wnętrza kaplicy Kauffmanów w Wieży Dzwonnej oraz dokonano wymiany pokrycia dachowego nad nawą główną Bazyliki i prezbiterium,
- prace konserwatorskie: w zespole klasztorным Franciszkanów Reformatorów, w kompleksie dominikańskim, w Bazylice OO Karmelitów „Na Piasku”, w zespole klasztorным ss. Norbertanek Na Salwatorze i Karmelitanek Bosych przy ul. Kopernika, w kolegiacie św. Floriana, w klasztorze Paulinów na Skałce, w kościele oo. Pijarów i św. Barbary oraz kolegiacie św. Floriana
- placówki muzealne – kontynuowano remont kompleksowy pałacu bpa Erazma Ciołka (Kanonicza 17) przeznaczanego na ekspozycję średniowiecznej i nowożytnej sztuki krakowskiej, dofinansowano prace w Muzeum Archeologicznym przy ul. Senackiej 3, w Muzeum Archidiecezjalnym przy ul. Kanoniczej 19–21, w Pałacu Czapskich oddziale Muzeum Narodowego oraz zakończono prace w Kamienicy Szołajskich Plac Szczepański 9 oddziale Muzeum Narodowego przeznaczonym na Muzeum Wyspiańskiego,

- dofinansowano prace w obiektach placówek naukowych – Uniwersytetu Jagiellońskiego w Collegiach: Novum, Maius, Witkowskiego, Medicum oraz w Szpitalach Uniwersyteckich, Politechniki Krakowskiej tj. d. Pałacu Królewskiego na Łobzowie, Akademii Ekonomicznej ul. Rakowicka 27, Akademii Sztuk Pięknych ul. Lea 27–29 oraz Akademii Pedagogicznej ul. Mazowiecka 43,
- prace w obrębie dawnego Miasta Żydowskiego – zakończono remont konserwatorski elewacji Starej Bożnicy i remont wewnątrz Synagogi Poppera, kontynuowano prace konserwatorskie przy nagrobkach na Cmentarzu Remuh oraz na nowym Cmentarzu Żydowskim przy ul. Miodowej,
- budowlę użyteczności publicznej – kontynuowano prace w Narodowym Starym Teatrze im. H.Modrzejewskiej, w Teatrze im. J.Słowackiego, w Polskiej Akademii Umiejętności ul. Sławkowska 17 oraz Filharmonii Krakowskiej,
- zespoły zabytkowe na obrzeżach Krakowa – kontynuowano prace w opactwie benedyktyńskim w Tyńcu, w zespole pałacowo-parkowym Willi Justusa Decjusza na Woli Justowskiej, w kościele św. Grzegorza w Ruszczy oraz w zespole pałacowo-parkowym Jerzmanowskich w Bieżanowie,
- zespół d. Twierdzy Kraków wybitne dzieło inżynierii wojskowej z II-giej poł. XIX w. kontynuowano prace w forcie Kościuszko – Bastion V oraz w Forcie 45 Krzesławice,
- Kopiec T. Kościuszki – rozpoczęto prace przy drenażu podstawy Kopca.

SKOZK ze środków NFRZK udzielił dotacji zwrotnych 3 prywatnym właścicielom nieruchomości: Dwór „Rydłówka” ul. Wł. Tetmajera 28, Zespół pałacowo-parkowy Kraków-Kościelniki ul. Dybowskiego 2, kamienica al. Słowackiego 7.

Na terenie Miasta prowadzono również prace remontowo-konserwatorskie dofinansowane przez:

- Wojewodę Małopolskiego w obiektach: Małopolski Urząd Wojewódzki ul. Basztowa 22, Kopiec Kościuszki, Opera Krakowska ul. Lubicz 48, Wojewódzka Biblioteka Publiczna ul. Rajska 1–3,
- Ministerstwo Kultury w obiektach: Zespół Budowli Wzgórza Wawelskiego, PWST ul. Straszewskiego 21–22, ASP ul. Lea 27–29, Narodowy Teatr Stary ul. Jagiellońska 1, Międzynarodowe Centrum Kultury Rynek Główny 25, Filharmonia Krakowska ul. Zwierzyniecka 1, Wojewódzka Biblioteka Publiczna ul. Rajska 1–3, Kamienica Szołajskich Plac Szczepański 9 oraz d. Pałac Erazma Ciołka ul. Kanonicza 17,
- Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu w obiektach Politechniki Krakowska ul. Podchorążych 1 oraz Uniwersytetu Jagiellońskiego: Collegium Novum ul. Gołębia 24, Collegium Maius ul. Jagiellońska 15, Collegium Witkowskiego ul. Gołębia 13, Collegium Wróblewskiego ul. Olszewskiego 2,
- Ministerstwo Zdrowia w obiektach Szpitala Uniwersyteckiego: I i II Klinika Kardiologii ul. Kopernika 17 oraz II Klinika Chirurgii ul. Kopernika 21,
- Instytucje społeczne (Fundacje) 6 w obiektach Szpitala Uniwersyteckiego oraz Collegium „Minus” UJ ul. Gołębia 11,
- Właścicieli/ użytkowników nieruchomości w 52 obiektach.

Ponadto, były prowadzone prace rewaloryzacyjne w szeregu obiektach zabytkowych, obejmujących zarówno kompleksową modernizację, jak i prace elewacyjne wykonywane przez właścicieli prywatnych, takich jak m.in. Rynek Główny 13, Rynek Główny 17, ul. Lubicz 3, ul. Szewska 12. Wysokość poniesionych środków na te prace, nie jest znana.

Na dzień 31.12.2003 r. liczba obiektów i zespołów historycznych objętych rejestrem zabytków wynosi 1111, w tym 179 obiektów będących własnością lub w zarządzie Miasta Krakowa. Szacunkowa wysokość środków wydatkowanych w roku 2003 na prace remontowo-konserwatorskie w obiektach zabytkowych Krakowa, wyniosła ogółem: 61 497,7 tys. zł, w tym na obiekty stanowiące własność Miasta: 10 497,0 tys. zł. Podsumowując należy stwierdzić, iż rok 2003 był udany zarówno pod względem wydatkowanych środków finansowych, jak i realizacji planu odnowy zabytków Krakowa.

IX. Kultura i ochrona zabytków

Tabela IX.19. Środki wydatkowane na prace konserwatorsko – budowlane w latach 2002–2003 (w tys. zł)

Lp.	źródła finansowania	lata	środki łącznie	na remonty kompleksowe	na remonty zabezpieczające
1.	Budżet Miasta Krakowa	2002	24 980,9	22 475,2	2505,7
		2003	5851,4	2807,1	3044,3
2.	ZBK	2002	2210,0	18,0	2192,0
		2003	385,8	–	385,8
3.	NFRZK	2002	32 393,9	28 659,8	3734,1
		2003	30 783,7	23 755,2	7028,5
4.	w tym: NFRZK (na obiekty Gminy)	2002	2734,1	2590,1	144,0
		2003	2965,8	1801,7	1164,1
5.	Budżet Wojewody Małopolskiego	2002	2016,3	2016,3	–
		2003	1203,3	469,0	734,3
6.	Ministerstwo Kultury Urząd Marszałkowski	2002	1732,6	541,4	1191,2
		2003	4328,7	3452,5	876,2
7.	Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu	2002	1310,8	1310,8	–
		2003	3533,3	3519,3	14,0
8.	Ministerstwo Zdrowia	2003	1291,0	1291,0	–
9.	Instytucje uspołecznione	2002	1763,3	1715,7	47,6
		2003	1892,6	1881,6	11,0
10.	Właściciele/użytkownicy	2003	12 251,9	5991,1	6260,8
11.	osoby prywatne	2002	1210,1	–	1210,1
		2003	25,0	–	25,0
Ogółem: + środki właścicieli/ użytkowników obiektów		2002	67 707,9 + 21 131,8	56 737,2	10 972,7
		2003	61 546,7	43 166,8	18 379,9

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego

uwaga: od roku 2001 środki NFRZK nie wchodzi do budżetu Miasta Krakowa, podana przez właścicieli/użytkowników obiektów wysokość poniesionych nakładów jest wartością szacunkową.

Tabela IX.20. Efekty prac konserwatorsko-budowlanych przeprowadzonych w latach 2002–2003

Lp.	źródło finansowania	lata	efekty			
			zakończone remonty kompleksowe	zakończone remonty bieżące	kontynuowane remonty kompleksowe	kontynuowane remonty bieżące
1.	Budżet gminy	2002	7	5	11	3
		2003	2	19	8	16
2.	ZBK	2002	–	124	–	–
		2003	–	45	–	–
3.	NFRZK	2002	12	18	51	7
		2003	13	7	32	34
4.	w tym: NFRZK (na obiekty Gminy)	2002	1	2	10	4
		2003	–	1	8	5
5.	budżet Wojewody Małopolskiego	2002	1	1	1	–
		2003	–	2	2	1
6.	Ministerstwo Kultury Urząd Marszałkowski	2002	–	6	2	–
		2003	2	–	3	4
7.	Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu	2002	1	–	2	–
		2003	2	1	2	–
8.	Ministerstwo Zdrowia	2003	–	–	2	–
9.	Instytucje społeczne	2002	1	2	4	–
		2003	–	1	3	–
10.	Właściciele/użytkownicy	2003	7	1	21	23
11.	Osoby prywatne	2002	–	2	–	–
		2003	–	1	–	1
Ogółem:		2002	22	158	71	10
		2003	26	77	73	79

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Kultura i Dziedzictwo Narodowe | Tendencje

- Utrzymująca się stała liczba instytucji i placówek kulturalnych finansowanych przez Miasto.
- Zmniejszenie dopłat do domów i ośrodków kultury (w przeliczeniu na 1 uczestnika).
- Zwiększenie dopłat do bibliotek (w przeliczeniu na 1 uczestnika).
- Zwiększenie środków na mecenat kulturalny.
- Wzrost liczby partnerów współpracujących z miastem w oparciu o wieloletnie porozumienia.
- Konsekwentne stosowanie zasady kontynuacji prac i uzyskiwania efektów rzeczowych dla nowo rozpoczynanych zadań.
- Znaczny spadek środków finansowych wydatkowanych na prace konserwatorsko – budowlane (tendencja widoczna zwłaszcza w odniesieniu do Budżetu Miasta Krakowa).
- Słabsze efekty prac konserwatorsko – budowlanych.

